

karakter. Neka se osobito naši ljudi od knjige, pisci sviju vrsta literarnog djelovanja, napoje na ovim stranicama kao na vrelu koje osvježuje. Njihove će duše nači tračak svijetla, koje će oni, ako budu htjeli, moći i znati raspiriti na korist naroda za koji rade!

Ne ulazim u pojedinosti niti se osvrćem na gdje koju tu misao, što se kao posebno autorovo gledanje odvaja od općeg i u većini usvojenoga naziranja n. pr. o prostituciji, seksualnoj higijeni, psihanalizi i dr. Razumljivo je da takovih misli u ovakovom djelu mora biti. Ali one ne kvare cjelokupnoga dojma niti jedinstvenosti pogleda, što ih ova knjiga zastupa. Po tomu je svom glavnom stavu ona jedna akvizicija za našu kulturnu sredinu.

prof. A. Živković.

N. de Baumgarten, Aux origines de la Russie, Roma (Orientalia Christiana Analecta) 1939. str. 88. Lit. 18.

Djelo, koje prema riječima auktorovim ima kao temu: početke Rusije, zamršeno pitanje prve pojave Rusa u povijesti. Prava ruska povijest počinje 941. Sve prije toga su samo »legende, predaje, izmjene s fabulama«. Nestorova »Primitivna kronika« je puna nejasnoća i anahronizama. Auktor na temelju brojnih starih pisaca bizantskih i arapskih, koji spominju štogod u vezi s imenom »Rhos«, »Rotzi« paralelno s ekspedicijama Normana, Skandinavaca u krajeve Bizanta ističe: »Teško je poreći utjecaj Skandinavaca na Rusiju . . .« (str. 18.) Postavlja tezu: da su zavojevači Normani (Rusi) zavladali nesjedinjenim narodima slavenskim, dali im ime, a primili jezik, vjeru i običaje (str. 19). (Prim. Francuske, Bugarske!) Pobjija tezu Vasiljevskog, koji na temelju legende o sv. Georgiju Amastridskom i sv. Stjepanu Surožskom izvodi podrijetlo Rusa iz Tamatarga ili s Krima, te mu prvi spomen stavlja mnogo ranije (prije g. 860). Po Kronici prvi put se spominju Rusi 825 i osnivač države Rurik. Unoseći nešto škrtov svijetla u povijest: Olge, Igora, u prve tragove kršćanstva u Kijevu te stav Sviatoslava prema kršćanstvu i njegov pohod Bugarskoj iza smrti Simeona. prisiljen je da zaključi: »Čitavo izlaganje — koje sam učinio — samo je skup vjerojatnosti . . . To izlaganje ipak nailazi na stanovite historijske činjenice, koje — čini se — prije treba usvojiti nego li odbiti.« (str. 77). Knjiga je posvećena uspomeni Pape Pija XI. koji ju je pardana prije smrti primio. Donosi u dodatku jednu Genealošku tablicu, Index imena lica, i geografski index.

Djelo je rađeno s mnogo mara i strpljivosti, pa ga neće moći mimoći nijedan povjesnik ruske historije.

Duka Marić.

Crnica dr. Antonius, Commentarium theoretico-practicum Codicis Juris Canonici, Vol. I, Normae Generales et De Personis (Bibliotheca theologica cura Instituti theologici O. F. M., Makarska, Jugoslavia, Lib. 4), Šibenik 1940. In 8°, pp. XXXI + 513. Cijena 90 dinara, za inozemstvo 40 Lit.

Poznati naš pravnik dr. Crnica nakon objelodanjenog djela o općim pravilima kanonskog prava na hrvatskom jeziku, koje je zamišljeno prvenstveno kao školski priručnik, daje nam sada novo djelo iz područja kanonskog prava na latinskom jeziku. Ovo sadržaje tumačenje